

Tevekkül

Tevekkül nedir?

Tevekkül, gerekli tüm gayreti göstererek, her türlü tedbiri aldıktan sonra işi tam bir inançla Allah'a havale etmenin adıdır. Yani tevekkül, dine veya dünyaya ait herhangi bir hususta, alınacak bütün tedbirler alındıktan, konu ile ilgili tüm girişimler yapıldıktan sonra, o işin neticesinin Allah'a bırakılmasıdır.

Tevekkül kalple ilgili bir hâl olduğu için, bedenle çalışıp kazanma tevekküle zıt ve engel değildir. Bu, bedenle kulluğun gereklerini yapmak, kalple Allah'a bağlanmak ve yetecek kadar şeylerle yetinmek şeklinde ifade edilir. Tevekkül, her işte Allah'a tam güven ve O'nun tercihinin teslim olmasıdır. Bunun göstergesi de musibetler ve belalar karşısında sabırlı olmasıdır.

Huzurlu Yaşamının Yolu, Tevekkül Etmekten Geçer

Tevekkül etmeyen insan, hayatın önüne koyduğu problemler karşısında bunalır ve kendisini kuşatan endişeler sebebiyle, ruh sağlığı bozulabilir. Tevekkül etmemek demek, insanın altından kalkamayacağı yüklerin altına girmesi demektir. Allah, insanlara altından kalkamayacakları yük yüklemes ama insanlar, tevekkül etmeyerek gidip o yüklerin altına kendileri girerler.

Bediüzzaman Hazretleri Allah'a tevekkül eden adamla, tevekkül etmeyen adamın durumunu bir hikâyeye bize şöyle anlatır:

Bir adam güçlü bir kaptanın yönettiği gemiye yükleriyle birlikte biner. Kaptana güvenir, yükünü yere koyar, üzerine oturur, yolculuğuna güven içinde devam eder. Diğer adam yükünün çalınacağından korkar. Kaptanın adaletine, koruyuculuğuna güvenmez. Tedbir almak için yükünü sırtında taşır. Yolculuk uzadıkça sırtındaki yük, onun gücünü iyice zayıflatır ve sonunda tüm takatini kaybeder. Değil yükünü korumak, kendisini bile ayakta tutamaz. Dahası bu davranışı, kaptanın gücünü hiçe aldığı anlamında yorumlanır ve o cezalandırılır.

İşte tevekkül etmeyen adamın durumu da böyledir. Kişi hem enerjisini bitirir hem elinden bir şey gelmez hem de Yaratıcı'sına iman zaafiyeti içerisinde olduğu için cezalandırılır. Bütün dünya ağırlıklarını Kadir-i Mutlak'a emanet eden insan, rahat eder. Bu tevekkülü gösteren insan, mutluluğu yakalamış demektir. Bu tevekkülü gösteremeyen insan ise dünyanın yükü karşısında ezilip kalabilir.

Tevekkül, Tembelliği mi Gerektirir?

Allah, dünya ve ahiret için istenen her şeyi birtakım şartlara ve sebeplere bağlamıştır. Bu Allah'ın bir kanunudur. İşte tevekkül sebeplere uygun hareket ettikten sonra, neticeyi Allah'tan beklemek, O'na güvenmek ve O'ndan gelecek her şeyi hoşnutluk ve memnuniyetle kabullenmek demektir. Değilse sebep ve şartları bir tarafa bırakarak,

“Kaderimde ne varsa nasıl olsa o olur!” diyerek beklemek tevekkül değil tembelliktir. Bazı insanlar tarafından İslâm’ın tevekkül anlayışı yanlış anlaşılmıştır. Bu yanlış anlaşılmanın sonucu pek çok kimse tembelliğe düşerek, Allah’ı suçlamış, pek çok kimse de Allah’a güvenmediği için hayal kırıklığına uğrayıp imânla uyuşmayan ümitsizliğe düşmüştür. Hâlbuki her iki durum da tevekkülü yanlış anlamadan kaynaklanmaktadır. Tevekkül, hiçbir zaman, çalışmayı ve sebebe sarılmayı terk edip, “Allah’ın dediği olur” diyerek kenara çekilmek değildir. Gayret göstermeden tevekkül edilmez. Dünyada herkese gayretinin karşılığı verilir.

Tevekkül, Müslümanların kadere olan inançlarının bir sonucudur. Tevekkül eden kimse, Allah’a kayıtsız şartsız teslim olmuş, kaderine râzı kimsedir. Nasıl ki, kadere inanmak tembel tembel oturmayı, her şeyden el etek çekmeyi gerektirmiyorsa, tevekkül de tembellik ve miskinliği gerektirmez.

Tevekkül Et, Rahat Et!

Tevekkül, işlerimizi Allah’a havale edip sebepleri terk etmek değildir. Mesela bir hedefe ulaşmak isteyen kişinin, gerektiği gibi çalışmadan, “Ben işimi Allah’a havale ettim.” deyip başarı beklemesi tevekkül değildir. Aksine bu kişi, o hedefe ulaşmak için düzenli, disiplinli ve sistemli bir şekilde çalışacak, sebepler adına elinden gelenin en iyisini yapacak, ondan sonra sonucu Allah’tan bekleyecek ve ne olursa olsun sonuca razı olacaktır.

Tevekkül ile ilgili önemli bir husus da sonucu, sebeplere bağlanmaktır.. Diyelim ki bir hasta tedavi olmak için en iyi hastaneye gidiyor, alanında en iyi doktorlara muayene oluyor, verilen ilaçları hiç aksatmadan tam zamanında kullanıyor. Sonunda da sağlığına kavuşuyor. Bu kişi iyileşmesini hastaneye, doktora, ilaçlara bağlarsa tevekküle ters düşer; çünkü şifayı asıl veren Allah’tır. Doktoru yaratan da ilaçlara hastalıkları iyileştirme tesiri veren de Allah’tır.

Tevekkül eden bir insan, bu şuurla en ağır musibetler karşısında bile ümidini kaybetmez. Az sarsılsa bile asla yıkılmaz. En büyük başarılar karşısında da şımarmaz, kibre kapılmaz; aksine şükürle iki büklüm olur. Böylece gerçek huzuru yakalar.